

ELS MUNICIPIS REIVINDIQUEN MÉS FINANÇAMENT LOCAL I QUE ES REVISIN LES COMPETÈNCIES NO OBLIGATÒRIES

L'Assemblea General de la FELIB va debatre dues ponències consensuades per tots els ajuntaments balears

La cúpula directiva de la FELIB: el president, els vicepresidents i la secretària general en el moment inicial de l'Assemblea General.

La sessió assembleària va reunir nombrosos representants dels ajuntaments illencs i també dels consells insulars.

El passat 26 de març va tenir lloc l'Assemblea General ordinària anual de la FELIB, a la qual estaven convocats tots els batles i batlesses de les Illes Balears, a més dels representants dels quatre consells insulars.

Un dels punts més destacats de l'ordre del dia d'aquesta assemblea fou, sens dubte, el debat de les dues ponències que tracten la problemàtica del finançament local, i que fan especial esment en les competències que assumeixen els municipis de manera impròpia. Aquestes ponències foren remeses a tots els ajuntaments de les Illes Balears, perquè aquests hi poguessin fer fins al 12 de març les aportacions que considerassin oportunes. Així les coses, i tenint en compte les nombroses aportacions fetes –4 esmenes i 10 propostes de resolució–, es pot afirmar que els dos textos que es debateren a l'assemblea són fruit del consens de totes les entitats locals.

A més, aquesta assemblea era la darrera a la qual assistia Ramon Orfila com a membre de la FELIB, des-

prés d'haver estat nomenat president de la Comissió Balear de Medi Ambient. Orfila era vicepresident segon de la Federació d'Entitats Locals i serà substituït en el càrrec per Josep Carreras, batle de Ferreries.

De les dues ponències presentades, una va ser redactada per Vicens Tur i Ramon Orfila, batles de Maó i des Mercadal respectivament, i du per títol «El finançament de les corporacions locals». El text fa un tractament crític de les competències no obligatòries que han d'assumir els municipis i que els suposen una despesa mitjana d'un 30% dels seus pressuposts. Es lamenta també que els governs autonòmics empenyen d'alguna manera els ajuntaments a prestar serveis que no els corresponen, atès que els primers financen determinats serveis durant un o dos anys, i quan s'han creat les expectatives entre els ciutadans, el Govern autonòmic retira el finançament per cobrir aquests serveis i llavors han de ser els ajuntaments els qui se'n facin càrrec. La ponència fa especial esment en el fet que per corregir aquesta

situació és necessari un gran pacte d'Estat que asseguri el compliment del mandat constitucional que estableix que les hisendes locals hauran de disposar dels mitjans suficients per exercir les funcions que la llei els atribueix, un pacte que sí que ha estat possible en el sistema de finançament de les autonomies però que mai no s'ha afrontat amb voluntat suficient pel que fa a l'àmbit local.

Segons Tur i Orfila, l'estratègia per aconseguir-ho correspon a entitats com la FELIB, però molt especialment a la FEMP, que ha de dissenyar les fórmules de pressió més efectives possibles que obliguin els governs autonòmics i el Govern de l'Estat a acceptar el desafiament. Així mateix, a la ponència s'afirma que s'ha de lluitar per aprovar una nova llei de règim local que garanteixi el respecte de les competències i l'autonomia dels municipis, però que alhora també serveixi per dotar els ens locals de mecanismes més participatius per garantir que la ciutadania s'identifiqui amb les corporacions locals respectives.

«Avui és un dia molt important per al municipalisme. Aquesta assemblea pot representar l'inici d'un camí perquè quedin assentades les bases del futur Estatut d'autonomia local, en què puguem definir clarament les competències dels ajuntaments i, molt especialment, quin és el seu finançament.»

Joan Ferrà Martorell, president de la FELIB

D'altra banda, es refereix a la relació entre administracions, que hauria de ser regida pel principi de col·laboració lleial entre iguals, que es converteix en «una relació de submissió perniciosa que genera desconfiances» i que posa en evidència un concepte equivocat, en el sentit de creure que hi ha administracions superiors i inferiors i que les darreres estan subjectes a les primeres.

A tall de conclusió, els ponents afirmen que el text pretén ser únicament un element que provoqui la reflexió del col·lectiu dels ajuntaments i que serveixi per canalitzar les inquietuds del municipalisme cap a reivindicacions cada vegada més argumentades i fonamentades. Sigui com vulgui, allò que cal tenir clar és que és necessari obrir un procés de reflexió en el qual han de participar totes les administracions públiques, partint del principi que qualsevol nou sistema de finançament de les corporacions locals passa per definir la participació que hi ha de tenir l'Administració estatal i l'autonòmica, i que molt probablement s'haurà de fonamentar en un sistema de participació en els impostos que recaptin les dues administracions, i això implica un compromís previ de totes per evitar que el debat que volem obrir es redueixi a una simple reflexió teòrica.

L'altra ponència, coordinada pel president de la FELIB, Joan Ferrà, i amb la col·laboració del batle de Deià, Jaume Crespí; el batle de Selva, Joan Rot-

ger, i els Serveis Jurídics de la FELIB, s'ha redactat des d'un punt de vista més tècnic i té l'objectiu de recopilar totes les competències que la legislació atribueix als municipis com a pas previ per poder dilucidar quines són les competències no obligatòries i les competències impròpies que actualment presten els municipis i que provoquen que la seva situació econòmica sigui, en general, molt delicada. Per això, s'analitza de manera detallada la legislació sobre el règim local, tant en l'àmbit estatal com en l'autonòmic, i tota la legislació sectorial que contínuament atribueix noves competències als municipis, sense que s'acompanyi, en la majoria de casos, del finançament corresponent.

Entre les matèries que desperten més controvèrsia, es poden destacar la seguretat ciutadana –que és una de les que genera més despesa impròpia–, els serveis socials o el servei de prevenció i extinció d'incendis. Segons la situació descrita, és necessari arribar a un pacte local que garanteixi un finançament just, en virtut del qual es reassignin les competències a les entitats locals d'acord amb les resolucions 199/90 i 217/90 de la Conferència Permanent dels Poders Locals i Regionals d'Europa, en què s'insta els estats de la Unió Europea a descentralitzar al màxim les competències i aproximar-les a la ciutadania.

«Hem assistit durant els darrers anys, i tots els presents avui aquí en sou testimonis, a una vertadera vulneració de l'autonomia municipal, o bé mitjançant l'aprovació de lleis o bé mitjançant decrets o resolucions que, a més d'ignorar els drets i les competències de les corporacions locals –les quals freqüentment no són consultades–, imposen obligacions que impliquen, amb cada nova competència adquirida, una despesa sense especificar-ne ni el cost ni el sistema de finançament.»

Ramon Orfila Pons, vicepresident segon de la FELIB

Una vegada exposades les ponències, un seguit de conclusions generals fruit del debat i la discussió dels textos.

Conclusions de la ponència sobre finançament local:

- Els ajuntaments demanen una participació dels pressuposts generals de l'Estat equiparada a la de les altres administracions supramunicipals, és a dir, pretenen aconseguir un repartiment d'un 33% per al Govern central, un 33% per al Govern autonòmic i un 33% per al Govern local. Actualment, els ajuntaments participen entre un 13% i un 14% d'aquesta partida pressupostària.
- Pel que fa a les competències no obligatòries, demanen que s'aclareixi quina és la seva situació d'una vegada per totes en la legislació, atès que actualment aquestes competències, en termes legals, són de titularitat d'altres administracions no municipals, però a la pràctica les assumeixen els ajuntaments.
- Les competències no obligatòries s'han d'acompanyar del finançament corresponent perquè els municipis puguin continuar prestant els serveis als ciutadans. Els ajuntaments són la primera institució a la qual recorren els ciutadans, ja que són la institució més propera.
- El tracte entre administracions s'ha de regir pel principi de col·laboració lleial entre iguals, i la idea de submissió dels ajuntaments no es pot permetre durant més temps. No hi ha administracions millors ni pitjors, sinó competències diferents.
- Reclamen al Govern central, a l'autonòmic i als consells insulars que consultin els municipis abans d'aprovar mesures i/o lleis que afecten directament els ajuntaments. Els consistoris, per contra, són els primers col·laboradors amb les administracions supramunicipals i fan en moltes ocasions actes de voluntarisme, atès que no tenen competències en infinitud de matèries.

Conclusions de la ponència sobre competències municipals:

- La legislació que regula quines són les competències pròpies dels municipis són la Consituació espanyola, l'Estatut d'autonomia, la Llei reguladora de bases de règim local i la Llei de règim local i municipal de les Illes Balears del 2006. La problemàtica es presenta quan s'ha de delimitar clarament què és competència dels ajuntaments i què no ho és –perquè en molts de casos no està prou especificat– i quan els ajuntaments comencen a assumir competències no obligatòries sense el finançament corresponent.
- Les competències no obligatòries que presenten més problemàtica són les que deriven de la legislació sectorial: en Educació, bàsicament, els ajuntaments tenen competències en manteniment, a més d'haver d'aportar el sòl, però sovint hi ha molts de problemes per cobrir el sou del personal adiministratiu i dels ordenances. Pel que fa a Sanitat i Salut Pública, els municipis tenen moltes competències en aquest àmbit, però la realitat és que no disposen de molts de recursos, especialment els municipis més petits. Quant a Ordenació del Trànsit i Seguretat Ciutadana, disposen de recursos per cobrir molts de serveis dins l'àrea urbana, però n'hi ha d'altres que s'escapen de les seves possibilitats, i per aquest motiu proposen cercar fórmules, com ara mancomunar serveis de Policia Local entre municipis limítrofs. En l'àmbit de Cultura, els estudis demostren que, d'aquest important percentatge de despesa no obligatòria que suporten els ajuntaments, una part important es destina a activitats culturals. Finalment, destaquen els Serveis Socials, en què el fet que hi hagi tres nivells de serveis fa que sovint les competències entre les diferents administracions se solapin i per això els ajuntaments demanen que s'especifiqui la legislació.

A més de les ponències, alguns batles i regidors dels ajuntaments varen presentar esmenes i propostes de resolució a les ponències. Aquests ajuntaments foren Maó, Palma, Sóller i Sant Lluís. Tots els textos

que es varen presentar a l'assemblea foren votats i aprovats per unanimitat i, finalment, les esmenes i les propostes de resolució seran incorporades a les ponències per formar un text únic.

1

La FELIB subscriu un conveni per crear una comissió que fomenti la posada en marxa i la gestió d'escoletes d'educació infantil

El conveni de col·laboració signat entre la Conselleria d'Educació i Cultura, la Conselleria de Treball i Formació, el Consell de Mallorca i la FELIB té per objecte crear una comissió de seguiment per coordinar les funcions i les actuacions que duen a terme les diferents administracions per fomentar la posada en marxa i la gestió de qualitat d'escoletes municipals de primer cicle d'educació infantil de 0 a 3 anys. A més, cal destacar que aquesta inversió també suposarà la creació de nombrosos llocs de feina mitjançant la formació de persones aturades i no aturades per aconseguir qualificació professional per treballar en centres educatius d'aquest tipus. La FELIB, per la seva part, es compromet a coordinar aquestes actuacions i a col·laborar per difondre i implicar els ajuntaments en aquest tema.

La FELIB es reuneix amb l'SGAE per tractar el tema dels drets d'autor i el cànon digital

Arran de la forta polèmica suscitada durant els darrers mesos pels cobraments de l'SGAE als ajuntaments illencs i per la campanya contra el pagament del cànon digital, a la qual s'han afegit alguns municipis, la FELIB i l'SGAE varen decidir reunir-se per tractar aquest tema i compartir els seus punts de vista amb l'objectiu d'intentar resoldre la problemàtica. A grans trets, els representants dels ajuntaments varen manifestar la seva negativa a pagar en concepte de drets d'autor per peces populars o folklòriques, atès que són anònimes. Per la seva part, l'SGAE va demanar tota la col·laboració possible als municipis per evitar, en el futur, cobraments indeguts.

La Comissió d'Educació de la FELIB fixa unes quotes orientatives per a les escoletes públiques

La Comissió d'Educació de la FELIB, formada per membres de la Conselleria d'Educació i la Federació d'Entitats Locals, ha establert unes tarifes orientatives, sense caràcter executiu, per a les escoletes públiques, amb l'objectiu d'evitar que es faci un ús excessiu del servei de guarderia i que es prevegi l'elaboració d'un projecte educatiu. El mínim serà de 120 euros, i el màxim, de 150 en horari de 9 a 13 hores i, a partir d'aquest moment, es pagarà per hores. Es va fixar també el límit de quota dels matins i el preu del menú, que costarà entre 4 i 5 euros per dia. Segons Joan Ferrà, els ajuntaments no tenen competències en Educació, i les escoletes representen un gran dèficit per als municipis, atès que els pares paguen el 50% del cost, la Conselleria d'Educació aporta 4.000 euros anuals per aula i els ajuntaments bequen fins al 100% dels infants de famílies amb problemes econòmics.

El Govern i la FELIB signen el Protocol de col·laboració per al desenvolupament del Pacte Local

El president de les Illes Balears, Francesc Antich, va presidir la signatura del Protocol general de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears en el procés de desenvolupament del Pacte Local, que fou ratificat per la consellera d'Innovació, Interior i Justícia, Pilar Costa, i el president de la FELIB, Joan Ferrà. Aquest document estableix els principis generals per poder desenvolupar el Pacte Local, el marc general i la metodologia per determinar les competències i les delegacions competencials dels municipis –quines són les funcions pròpies de l'Administració local–, segons els principis d'una veritable autonomia i suficiència financera.

Fotografia: Arxiu de Presidència de la CAIB

Fotografia: Arxiu Premsa de la FELIB

Fotografia: Damià Prohens - Arxiu Premsa de la Conselleria d'Interior, Innovació i Justícia

La FELIB presenta el nou Pla de formació contínua 2010. Aquí us indicam la programació dels primers cursos, tot i que està previst dur

a terme moltes més accions formatives. Els usuaris en trobaran tota la informació al web www.felib.es.

Curs sobre agilització dels procediments administratius i tramitació del procediment de sinistres (MA-1)

Destinatari: Personal al servei de l'Administració local

Durada: 20 hores

Calendari: 12, 13, 14 i 15 d'abril d'11 a 14 hores i de 15.30 a 19.30 hores

Lloc: Aula FELIB, Palma

Professor: Gabriel Payeras Muntaner en col·laboració amb l'empresa Artai

Atenció al ciutadà sord i introducció a la llengua de signes (MA-2)

Destinatari: Personal al servei de l'Administració local

Durada: 30 hores

Calendari: del 12 al 23 d'abril de 16.30 a 19.30 hores

Lloc: Aula Fòrum de Formació i Edicions de les Illes Balears, Palma

Windows i Microsoft Office online (MA-5)

Destinatari: Personal al servei de l'Administració local

Durada: 60 hores

Calendari: Hores presencials: 26 d'abril, 17 de maig, 14 de juny i 30 de juny

Lloc: Aula W-Mega, Palma

Prevenió de riscos laborals (MA-7)

Destinatari: Personal al servei de l'Administració local

Durada: 20 hores

Calendari: 26, 28 i 29 d'abril i 3, 4 i 5 de maig de 16 a 19.30 hores

Lloc: Aula FELIB, Palma

Professor: Arturo Soriano

Gestió, tresoreria i riscos financers a l'Administració pública (MA-21)

Destinatari: Personal al servei de l'Administració local

Durada: 10 hores

Calendari: 27 d'abril de 9 a 13.30 i de 15 a 19 hores

Lloc: Aula FELIB, Palma

Professor: Organitzat per Tresoreria.com

AGENDA

1, 8 i 15 • FEBRER

Jornada de Formació sobre Procediments per Obra Major i Menor, organitzada per l'empresa Evalua i la FELIB i dirigida a batles, secretaris i tècnics dels ajuntaments. Se'n dugueren a terme tres edicions: a Palma, Maó i Sant Joan de Labritja. La jornada pretenia ensenyar als assistents l'ús del diagrama de flux en el procediment d'atorgament per obra major i menor elaborat per la Comissió Interna de Qualitat de la FELIB.

16 • FEBRER

Presentació de l'esborrany de la Llei de coordinació de Policia Local a la sala d'actes de la Federació. L'exposició va ser a càrrec de la Direcció General d'Interior i hi varen assistir representants dels ajuntaments i nombrosos policies locals. A més, es féu esment al Pla d'Estabilitat Laboral que preveu aquesta Llei.

23 • FEBRER

Jornada «Com optimitzar la gestió dels tributs locals, l'IVA i els pagaments a proveïdors dels ajuntaments en temps de crisi», coordinada pel Banc Sabadell, Garrigues i la FELIB. Dirigida a representants dels consells insulars i dels ajuntaments, hi hagué una cinquantena d'assistents. La jornada s'estructurà en tres temes: gestió de pagament a proveïdors, optimització de l'IVA i solucions financeres per a administracions locals, i es va organitzar en el context de l'acord signat fa un any entre la FELIB i el Banc Sabadell.

A REVEURE, RAMON!

Ramon Orfila s'acomiada de la FELIB en la darrera Assemblea General

L'Assemblea General que es va dur a terme el 26 de març va tenir una especial importància, no tan sols per la presentació de les ponències, sinó també perquè era la darrera a la qual assistia Ramon Orfila després que hagi estat nomenat president de la Comissió Balear de Medi Ambient. Ramon Orfila ha estat batle del municipi menorquí des Mercadal durant onze anys, des del 1999 fins al març de 2010, moment en què ha cedit el càrrec al socialista

Francesc Ametller. Entre 1999 i 2007 fou elegit batle per la candidatura Acord pes Mercadal i Fornells, i el 2007 guanyà les eleccions, de nou, quan es presentà per Entesa. Amb anterioritat, va ser diputat al Parlament de les Illes Balears pel Partit Socialista de Menorca i per Entesa de l'Esquerra de Menorca. A més, va exercir de conseller d'Agricultura del Consell Insular de Menorca.

Tots els batles i batllesses varen voler aco-

Moment en què Ramon Orfila es va acomiadar de tots els batles i batllesses presents a l'Assemblea General ordinària de la FELIB.

miadar-se del polític menorquí, i Joan Albertí, vicepresident tercer, va demanar «un fort aplaudiment per a Ramon Orfila, que deixa la batlia, i ens sap molt de greu perquè perdem una persona molt important per a la FELIB, la qual ens ha ajudat molt, però al mateix temps ens n'alegram perquè el recuperem a la Comissió Balear de Medi Ambient». Ramon Orfila es va mostrar molt emocionat i molt orgullós de la feina que s'ha fet a la Federació. Va tenir unes paraules d'especial agraïment per als membres del Consell Executiu «per tot el que

m'heu ensenyat», i afirmà que, malgrat que deixa la FELIB, «sempre podreu comptar amb mi. Estic convençut que Josep Carreras i Francesc Ametller posaran el llistó molt alt». El president, Joan Ferrà, va parlar en nom de tots els presents per desitjar-li «que la teva feina dins l'Administració autonòmica sigui molt fructífera. Moltes gràcies per la teva abnegada dedicació, pel teu bon tarannà i, a títol personal, vull dir-te que has estat un molt bon referent». Com va afegir Joan Albertí: «Ramon, et trobarem a faltar, però et vindrem a veure.»

Qüestionaris als membres de la FELIB

Joan Carles Verd Cirer és el batle del municipi mallorquí de Sencelles i recentment ha estat designat vicepresident primer de la FELIB en substitució de Miquel Ferrer Viver, exbatle

d'Alcúdia. En aquest qüestionari ens comenta com afronta el nou càrrec dins la FELIB i quin és el seu parer sobre els principals problemes dels municipis.

AJUNTAMENT DE SENCELLES

Joan Carles Verd Cirer

batle de Sencelles i
vicepresident primer de la FELIB

1. Com heu assumit, des de la perspectiva de treball, la vicepresidència primera de la FELIB?

Amb molta d'il·lusió i amb ganes d'aportar el màxim per ajudar a solucionar els problemes que patim els municipis des de la unió de les forces de tots.

2. Quines activitats que duu a terme la FELIB remarcaríeu?

Les activitats formatives per als membres de les corporacions locals, els estudis sobre els problemes comuns a tots els municipis i les seves solucions, així com la representativitat i la força que ens dóna amb vista a altres administracions.

3. I què podríeu fer ressaltar de les activitats del vostre Ajuntament?

El servei que donam als nostres ciutadans amb l'objectiu de donar resposta a les seves necessitats i inquietuds, moltes vegades assumint responsabilitats que no ens corresponen.

4. Quines mancances presenta el vostre municipi?

Sobretot la manca de mitjans econòmics per poder assumir les demandes de la gent, les quals creixen cada dia.

5. Com veis la resta de municipis de l'illa?

Una mica com el nostre, amb necessitats que moltes vegades han de cobrir fent vertaders equilibris. Crec que en general els municipis donen solucions treballades molt directament amb els ciutadans. Aquesta política de proximitat és molt positiva, però, alhora, és un repte, i crec que els ciutadans ho saben valorar.

Web: www.ajsencelles.net

Edita: Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB), amb el suport del Departament de Normalització Lingüística del Consell de Mallorca

Consell de redacció: Joana Maria Sansó Mascaró i Joana Alomar Serra - **Disseny i maquetació:** Joana Maria Sansó Mascaró

Redacció i administració: C. del General Riera, 111, 07010 Palma (Mallorca) - **Tel.:** 971 76 09 11 - **Fax:** 971 76 31 02

Web: www.felib.es - **A/e:** felib@felib.es - **Fotografies:** Arxiu Premsa de la Felib - **Impressió:** Gràfiques Gelabert